

TEKSTY PRZYJĘTE

P8_TA(2017)0474

Wdrażanie europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie wdrażania europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności (2017/2127(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2, 9, 10, 19, 168 i art. 216 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) oraz art. 2 i 21 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając art. 3, 15, 21, 23, 25 i 26 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając Konwencję ONZ o prawach osób niepełnosprawnych i jej wejście w życie w UE w dniu 21 stycznia 2011 r. zgodnie z decyzją Rady 2010/48/WE z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie zawarcia przez Wspólnotę Europejską Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych¹,
- uwzględniając kodeks postępowania pomiędzy Radą, państwami członkowskimi i Komisją zawierający wewnętrzne ustalenia dotyczące wdrażania przez Unię Europejską i reprezentowania Unii w odniesieniu do Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych,
- uwzględniając przyjęte przez Komitet do spraw Praw Osób Niepełnosprawnych ONZ uwagi podsumowujące z dnia 2 października 2015 r. dotyczące wstępnego sprawozdania Unii Europejskiej²,
- uwzględniając Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Seria Traktatów Rady Europy (ETS) nr 5 z 1950 r.) oraz protokoły do niej,
- uwzględniając Europejską kartę społeczną (ETS nr 35 z 1961 r., zmien. w 1996 r., ETS nr 163),
- uwzględniając zalecenie Komitetu Ministrów Rady Europy Rec(2002)5 dla państw członkowskich w sprawie ochrony kobiet przed przemocą oraz zalecenie CM/Rec(2007)17 w sprawie standardów i mechanizmów dotyczących równouprawnienia kobiet i mężczyzn,

¹ Dz.U. L 23 z 27.1.2010, s. 35.

² CRPD/C/EU/CO/1.

- uwzględniając Konwencję ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z dnia 18 grudnia 1979 r. oraz protokół fakultatywny do niej z dnia 6 października 1999 r.,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka, Konwencję o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, Międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych oraz Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającą dyrektywę 2004/18/WE¹,
- uwzględniając dyrektywę Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającą ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy²,
- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 2 grudnia 2015 r. dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w odniesieniu do wymogów dostępności produktów i usług (COM(2015)0615),
- uwzględniając wspólne oświadczenie Rady i zebranych w Radzie przedstawicieli rządów państw członkowskich, Parlamentu Europejskiego i Komisji dotyczące nowego konsensusu europejskiego w sprawie rozwoju „Nasz świat, nasza godność, nasza przyszłość” oraz zobowiązanie do uwzględniania szczególnych potrzeb osób niepełnosprawnych w ramach współpracy na rzecz rozwoju,
- uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 2 lutego 2017 r. pt. „Sprawozdanie z postępów w realizacji europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności (2010–2020)” (SWD(2017)0029),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 15 listopada 2010 r. pt. „Europejska strategia w sprawie niepełnosprawności 2010–2020: Odnowione zobowiązanie do budowania Europy bez barier” (COM(2010)0636),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 grudnia 2016 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw podstawowych w Unii Europejskiej w 2015 r.³,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 września 2016 r. w sprawie stosowania dyrektywy Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy („dyrektywa w sprawie równego traktowania w obszarze zatrudnienia i pracy”)⁴,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 lipca 2016 r. w sprawie wdrażania Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych ze szczególnym uwzględnieniem uwag podsumowujących Komitetu do spraw Praw Osób Niepełnosprawnych ONZ⁵,

¹ Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65.

² Dz.U. L 303 z 2.12.2000, s. 16.

³ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0485.

⁴ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0360.

⁵ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0318.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie listy pytań wstępnych przyjętej przez Komitet do spraw Praw Osób Niepełnosprawnych ONZ w odniesieniu do wstępnego sprawozdania Unii Europejskiej¹,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 października 2011 r. w sprawie mobilności i integracji osób niepełnosprawnych oraz europejskiej strategii na rzecz osób niepełnosprawnych 2010–2020²,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie aktywnej integracji osób wykluczonych z rynku pracy³,
- uwzględniając briefing Biura Analiz Parlamentu Europejskiego pt. „The European Disability Strategy 2010–2020” [Europejska strategia w sprawie niepełnosprawności 2010–2020];
- uwzględniając badanie Dyrekcji Generalnej Parlamentu Europejskiego ds. Polityki Wewnętrznej Unii Europejskiej pt. „Discrimination Generated by the Intersection of Gender and Disability” [Dyskryminacja powstająca na styku płci i niepełnosprawności],
- uwzględniając agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030,
- uwzględniając sprawozdanie roczne Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich za 2016 r.,
- uwzględniając sprawozdania Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej z 2016 r. i 2017 r. w sprawie praw podstawowych,
- uwzględniając sprawozdania tematyczne Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając statystyki Eurostatu za 2014 r. dotyczące niepełnosprawności w odniesieniu do dostępu do rynku pracy, dostępu do edukacji i szkoleń oraz ubóstwa i nierówności dochodowych,
- uwzględniając konkluzje Rady pt. „Zrównoważona przyszłość Europy – odpowiedź UE na agendę 2030” opublikowane w dniu 20 czerwca 2017 r.,
- uwzględniając dobrowolne europejskie ramy odniesienia na rzecz zapewniania jakości usług społecznych (SPC/2010/10/8),
- uwzględniając Nową agendę miejską (A/RES/71/256),
- uwzględniając ramy z Sendai dotyczące ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych,
- uwzględniając konkluzje Rady dotyczące planu działania w sprawie równości płci na lata 2016–2020,
- uwzględniając Plan działania dotyczący praw człowieka i demokracji (2015–2019),

¹ Dz.U. C 353 z 27.9.2016, s. 41.

² Dz.U. C 131E z 8.5.2013, s. 9.

³ Dz.U. C 212E z 5.8.2010, s. 23.

- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych oraz opinie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisji Kultury i Edukacji, stanowisko w formie poprawek Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia oraz opinię Komisji Petycji (A8-0339/2017),
- A. mając na uwadze, że jako pełnoprawni obywatele¹ wszystkie osoby niepełnosprawne mają równe prawa we wszystkich dziedzinach życia i przysługuje im niezbywalne prawo do godności, równego traktowania, samodzielnego życia, niezależności oraz pełnego uczestnictwa w życiu społecznym;
- B. mając na uwadze, że według szacunków w Unii Europejskiej żyje 80 mln osób niepełnosprawnych, a 46 mln z nich to kobiety;
- C. mając na uwadze, że TFUE wymaga, aby przy określaniu i realizacji polityki i działań Unia zwalczała dyskryminację ze względu na niepełnosprawność (art. 10), oraz daje jej prawo do przyjmowania prawodawstwa mającego na celu zwalczanie takiej dyskryminacji (art. 19);
- D. mając na uwadze, że art. 21 i 26 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej wyraźnie zakazują dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność i zapewniają osobom niepełnosprawnym równe prawo do udziału w życiu społeczności;
- E. mając na uwadze, że Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych jest pierwszym ratyfikowanym przez UE traktatem międzynarodowym dotyczącym praw człowieka, który został również podpisany przez wszystkie 28 państw członkowskich UE i ratyfikowany przez 27 z nich; mając na uwadze, że UE jest największym na świecie darczyńcą w zakresie pomocy rozwojowej i jednym z najbardziej wpływowych zainteresowanych podmiotów na szczeblu międzynarodowym;
- F. mając na uwadze, że UE dąży do realizowania agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i osiągania celów zrównoważonego rozwoju zarówno we własnym zakresie, jak i w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju z krajami partnerskimi;
- G. mając na uwadze, że w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych stwierdza się, iż pojęcie „osoby niepełnosprawne” obejmuje osoby, które mają długotrwale naruszoną sprawność fizyczną, umysłową, intelektualną lub w zakresie zmysłów, co może, w oddziaływaniu z różnymi barierami, utrudniać im pełny i skuteczny udział w życiu społecznym na zasadzie równości z innymi osobami; mając na uwadze, że szczególne znaczenie w tym zakresie ma art. 9 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych;
- H. mając na uwadze, że w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej podkreśla się, że Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych jest wiążąca dla UE i dla jej państw członkowskich w zakresie wdrażania prawa UE, ponieważ stanowi jeden

¹ W kontekście niniejszej rezolucji pojęcie „pełnoprawny obywatel” jest stosowane w rozumieniu Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, zgodnie z którą wszystkie osoby niepełnosprawne powinny w pełni korzystać ze wszystkich praw człowieka.

z instrumentów prawa wtórnego¹; mając na uwadze, że należy egzekwować obowiązujące prawo Unii i stosować instrumenty polityki, by w jak największym zakresie wdrożyć ww. konwencję;

- I. mając na uwadze, że osoby niepełnosprawne stanowią zróżnicowaną grupę oraz że kobiety, dzieci, osoby starsze oraz osoby wymagające wsparcia w szerszym zakresie i osoby o czasowej lub niewidocznej niepełnosprawności borykają się z dodatkowymi barierami i dyskryminacją z wielu przyczyn jednocześnie;
- J. mając na uwadze, że osoby niepełnosprawne ponoszą dodatkowe koszty, ich dochody są niższe, a wskaźnik bezrobocia w tej grupie jest wyższy; mając na uwadze, że świadczenia związane z niepełnosprawnością należy postrzegać jako wsparcie udzielane przez państwo w celu pomagania ludziom w usuwaniu przeszkód, aby mogli w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, w tym poprzez zatrudnienie;
- K. mając na uwadze, że dzieci niepełnosprawne mają prawo żyć w swoich rodzinach lub w środowisku rodzinnym zgodnie z zasadą dobra dziecka; mając na uwadze, że członkowie rodziny często muszą ograniczyć lub przerwać pracę zawodową, by opiekować się niepełnosprawnymi członkami rodziny;
- L. mając na uwadze, że zasady określone w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych dotyczą nie tylko dyskryminacji, lecz wskazują też drogę ku pełnemu korzystaniu z praw człowieka przez wszystkie osoby niepełnosprawne i ich rodziny w społeczeństwie integracyjnym;
- M. mając na uwadze, że nadal wprowadza się nowe i zmienione prawodawstwo, które w żaden sposób nie odnosi się do Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych ani do dostępności; mając na uwadze, że dostępność jest warunkiem wstępnym uczestnictwa; mając na uwadze, że UE jako strona Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych ma obowiązek zapewnić ścisłe zaangażowanie oraz aktywny udział osób niepełnosprawnych i ich organizacji przedstawicielskich w przygotowywaniu i we wdrażaniu prawodawstwa oraz polityki. przy jednoczesnym poszanowaniu różnych koncepcji niepełnosprawności;
- N. mając na uwadze, że stereotypy, błędne wyobrażenia i uprzedzenia należą do podstawowych przyczyn dyskryminacji, w tym dyskryminacji z wielu przyczyn jednocześnie, stygmatyzacji i nierówności;
- O. mając na uwadze, że osobom niepełnosprawnym często brakuje wsparcia, ochrony, komunikacji i informacji dotyczących usług opieki zdrowotnej i praw, ochrony przed przemocą i opieki nad dziećmi, a ponadto mają ograniczony dostęp do takich usług i informacji lub nie mają go wcale; mając na uwadze, że należy odpowiednio szkolić pracowników służby zdrowia w zakresie szczególnych potrzeb osób niepełnosprawnych;
- P. mając na uwadze, że wśród czterech milionów osób, które każdego roku doświadczają

¹ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 11 kwietnia 2013 r., *HK Danmark*, sprawy połączone C-335/11 i C-337/11, ECLI:EU:C:2013:222, pkt 29–30; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 18 marca 2014 r., *Z*, C-363/12, ECLI:EU:C:2014:159, pkt 73; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 22 maja 2014 r., *Glatzel*, C-356/12, ECLI:EU:C:2014:350, pkt 68.

bezdolności, jest wiele osób niepełnosprawnych, którym przeważnie nie poświęca się uwagi jako jednej z grup docelowych Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych i europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności;

- Q. mając na uwadze, że pomimo licznych konwencji międzynarodowych, przepisów i strategii unijnych i krajowych osoby niepełnosprawne wciąż nie uczestniczą w pełni w życiu społecznym ani nie korzystają z wszystkich przysługujących im praw; mając na uwadze, że udział osób niepełnosprawnych można zapewnić tylko dzięki ich włączaniu w życie polityczne i publiczne, w którym są często niedostatecznie reprezentowane, zgodnie z art. 29 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych;
- R. mając na uwadze, że w sprawozdaniu Komisji z postępów wskazano na oczywiste opóźnienie w wypełnianiu zobowiązań wynikających z Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych zarówno na szczeblu UE, jak i państw członkowskich; mając na uwadze, że w ramach strategii nadal występują wyzwania i luki, a ponadto potrzebna jest perspektywa długoterminowa, aby dostosować politykę, przepisy i programy UE do Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych;
- S. mając na uwadze, że jak podkreślono w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, model niezależnego życia zapewnia najwyższy możliwy stopień dostępności; mając na uwadze, że dostęp do innych usług, takich jak dostępny transport, działalność kulturalna i rekreacyjna, również stanowi jeden z elementów dobrej jakości życia i może przyczyniać się do integracji osób niepełnosprawnych;
- T. mając na uwadze, że niezbędne jest istnienie integracyjnego i aktywnego dostępu, ponieważ jest to jednym z głównych sposobów wspierania niezależności osób niepełnosprawnych; mając na uwadze, że dostęp do rynku pracy wynosi obecnie 58,5 % w porównaniu z 80,5 % wśród osób pełnosprawnych, przy czym niektóre grupy doświadczają dodatkowej dyskryminacji ze względu na rodzaj niepełnosprawności, a ponadto mając na uwadze, że gospodarka społeczna stwarza wiele możliwości zatrudnienia dla osób niepełnosprawnych;
- U. mając na uwadze, że dokładniejsze wytyczne na szczeblu europejskim oraz odpowiednie zasoby i szkolenia w zakresie kwestii związanych z niepełnosprawnością mogłyby zwiększyć skuteczność i niezależność organów ds. równości na szczeblu krajowym;
- V. mając na uwadze, że jednym z czterech priorytetów określonych przez Komisję w następstwie deklaracji paryskiej w sprawie promowania – poprzez edukację – postaw obywatelskich oraz wspólnych wartości, którymi są wolność, tolerancja i niedyskryminacja, jest „wspieranie kształcenia dzieci i młodzieży ze środowisk w niekorzystnej sytuacji dzięki dopilnowaniu, aby nasze systemy kształcenia i szkolenia zaspokajały ich potrzeby”;
- W. mając na uwadze, że ogólne koszty wynikające z niedopuszczania osób niepełnosprawnych na rynek pracy są wyższe niż koszty ich zatrudniania; mając na uwadze, że dzieje się tak zwłaszcza w przypadku osób wymagających wsparcia pod wieloma względami, gdy zachodzi prawdopodobieństwo, że obowiązek opieki będzie spoczywał na członkach rodziny;
- X. mając na uwadze, że liczba zatrudnionych osób niepełnosprawnych może być mniejsza,

niż wskazują dane, zważywszy, że wiele z tych osób jest zaliczanych do kategorii „osób niezatrudnialnych”, pracuje w sektorze chronionym lub w środowiskach objętych szczególną ochroną i nie ma statusu pracownika, a zatem nie figuruje w oficjalnych danych i statystykach;

- Y. mając na uwadze, że należy wspierać i motywować pracodawców, aby zapewnić wzmocnienie pozycji osób niepełnosprawnych w całym procesie przechodzenia od edukacji do zatrudnienia; mając na uwadze, że w dążeniu do osiągnięcia tego celu podnoszenie świadomości pracodawców jest jednym ze sposobów walki z dyskryminacją związaną z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych;
- Z. mając na uwadze, że działania podejmowane w miejscu pracy mają kluczowe znaczenie dla promocji zdrowia psychicznego oraz zapobiegania problemom w zakresie zdrowia psychicznego i niepełnosprawności psychospołecznej;
- AA. mając na uwadze, że UE jest największym darczyńcą pomocy rozwojowej i odgrywa wiodącą rolę w programach sprzyjających włączeniu osób niepełnosprawnych;
- AB. mając na uwadze, że dyskryminacja w zakresie zatrudnienia nie jest samoistnym zagadnieniem; mając na uwadze, że dyskryminacja w zakresie edukacji, szkolenia zawodowego, dostępu do mieszkań i dostępu do transportu przekłada się na dyskryminację w zakresie zatrudnienia;
- AC. mając na uwadze, że 75 % osób o znacznym stopniu niepełnosprawności w UE jest pozbawionych możliwości pełnego udziału w rynku pracy; mając na uwadze, że zarówno niepełne zatrudnienie, jak i bezrobocie może stanowić problem w szczególności dla osób ze spektrum zaburzeń autystycznych lub osób niesłyszących i niedosłyszących, jak również osób niewidomych lub głuchoniewidomych;
- AD. mając na uwadze, że cele zrównoważonego rozwoju i filar praw socjalnych mogą być narzędziami sprzyjającymi wdrożeniu Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych;
- AE. mając na uwadze, że brak zdolności prawnej stanowi znaczącą barierę w korzystaniu z prawa do głosowania, w tym w wyborach europejskich;
- AF. mając na uwadze, że 34 % kobiet dotkniętych problemami zdrowotnymi lub niepełnosprawnością doświadcza w życiu przemocy fizycznej lub seksualnej ze strony partnera;
- AG. mając na uwadze, że art. 168 ust. 7 TFUE składa na państwa członkowskie odpowiedzialność za określenie krajowej polityki zdrowotnej i świadczenie usług zdrowotnych, co wskazuje na zasadnicze znaczenie konsultacji i współpracy z państwami członkowskimi, aby zapewnić powodzenie europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności;
- AH. mając na uwadze, że art. 25 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych wzmacnia prawo tych osób do osiągnięcia najwyższych standardów opieki zdrowotnej bez jakiegokolwiek dyskryminacji;
- AI. mając na uwadze, że osoby niepełnosprawne w większym stopniu ponoszą skutki niedociągnięć w usługach opieki zdrowotnej, ponieważ są bardziej podatne na zagrażające zdrowiu zachowania i bardziej narażone na ryzyko przedwczesnej śmierci;

Kluczowe obszary działania

Dostępność

1. podkreśla znaczenie całościowej definicji i stosowania dostępności oraz wartość dostępności jako podstawowego aspektu równości szans i rzeczywistego włączenia społecznego osób niepełnosprawnych oraz ich udziału w życiu społecznym, jak uznano w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz zgodnie z komentarzem ogólnym nr 2 do tej konwencji, biorąc pod uwagę różnorodność potrzeb osób niepełnosprawnych i promując coraz większe znaczenie projektowania dla wszystkich jako jednej z zasad obowiązujących w UE;
2. przypomina Komisji o ciążyącym na niej obowiązku, by uwzględniać aspekty niepełnosprawności oraz rozwijać i wspierać dostępność we wszystkich obszarach polityki w sektorze publicznym i prywatnym, i zaleca ustanowienie jednostek specjalizujących się w dostępności, które będą funkcjonować w ramach struktury Komisji i sprawdzać wypełnianie tego obowiązku;
3. wzywa Komisję do ustanowienia obowiązkowych wymogów dotyczących dostępności przestrzeni publicznej, a w szczególności środowiska zbudowanego;
4. wzywa państwa członkowskie do pełnego wdrożenia i ciągłego monitorowania wszystkich przepisów dotyczących dostępności, w tym dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych, pakietu telekomunikacyjnego i dyrektywy w sprawie dostępności stron internetowych, a także odpowiednich rozporządzeń dotyczących transportu i praw pasażerów; w tym kontekście apeluje do UE o koordynowanie i monitorowanie wdrażania tych przepisów w uzupełnieniu promowania ratyfikacji Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych w wymiarze wewnętrznym i zewnętrznym;
5. wyraża nadzieję, że współprawodawcy UE przyjmą niezwłocznie europejski akt w sprawie dostępności; zaleca, by z myślą o pełnym wdrożeniu Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych tekst końcowy wzmacniał dostępność produktów i usług dla osób niepełnosprawnych oraz osób z ograniczeniami funkcjonalnymi; podkreśla, że potrzebne są kompleksowe europejskie przepisy dotyczące dostępności przestrzeni publicznej i środowiska zbudowanego, jak również dostępu do wszystkich rodzajów transportu;
6. wyraża zaniepokojenie, że monitorowanie niektórych części prawodawstwa, takich jak dyrektywa w sprawie dostępności stron internetowych¹ lub rozporządzenie w sprawie dostępności systemu kolei², jest prowadzone w drodze samooceny branży i państw członkowskich, a nie przez niezależny podmiot; w związku z tym zaleca, aby Komisja usprawniła swoją ocenę zgodności, i rozważa opracowanie przepisów dotyczących monitorowania, aby zagwarantować przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych, w

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2102 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego (Dz.U. L 327 z 2.12.2016, s. 1).

² Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1300/2014 z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie technicznych specyfikacji interoperacyjności odnoszących się do dostępności systemu kolei Unii dla osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej możliwości poruszania się, Dz.U. L 356 z 12.12.2014, s. 110.

tym na przykład w trakcie wdrażania rozporządzenia (WE) nr 261/2004¹;

7. przypomina, że realizacja wszystkich obowiązków związanych z dostępnością wymaga wystarczającego finansowania na szczeblu unijnym, krajowym i lokalnym; wzywa UE do dopilnowania, by wszystkie programy finansowania były dostępne, zgodne z podejściem opartym na projektowaniu uniwersalnym i by obejmowały oddzielny budżet przeznaczony na dostępność; wzywa państwa członkowskie do pobudzania inwestycji publicznych, aby zapewnić osobom niepełnosprawnym dostępność zarówno środowiska fizycznego, jak i cyfrowego;
8. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwiększania dostępności dzięki wspieraniu rozwoju ICT oraz wszelkich inicjatyw, w tym przedsiębiorstw typu start-up prowadzących działalność w dziedzinie bezpieczeństwa osób niepełnosprawnych;
9. popiera badanie i stosowanie najlepszych praktyk w zakresie niezależnego życia w UE;
10. wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia niezbędnych działań w celu zapewnienia, by numer alarmowy 112 był w pełni dostępny dla wszystkich osób niepełnosprawnych niezależnie od rodzaju niepełnosprawności oraz by wszystkie aspekty polityki i programów w obszarze ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych uwzględniały osoby niepełnosprawne i były dla nich dostępne;
11. wyraża zaniepokojenie, że warunki wstępne dotyczące udzielania zamówień publicznych odnoszące się do zapewnienia dostępności przed podpisaniem umowy w sprawie zamówienia publicznego nie są w wystarczającym stopniu wdrożone na szczeblu krajowym; w związku z tym zaleca utworzenie portalu – na wzór zielonych zamówień publicznych – z wszystkimi wytycznymi dotyczącymi dostępności;
12. zdecydowanie zaleca zapewnienie pełnej dostępności procedur składania skarg związanych z prawami pasażerów i ich dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz przypisanie krajowym organom wykonawczym większej i równie zdecydowanej odpowiedzialności za egzekwowanie przepisów;
13. zaznacza w szczególności, że dostępność jest głównym założeniem Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz niezbędnym warunkiem korzystania przez te osoby z innych zapisanych w niej praw; podkreśla, że stała liczba petycji składanych przez obywateli europejskich dotyczy braku dostępności lub istnienia barier architektonicznych; podkreśla, że prawo do dostępności określone w art. 9 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych musi być wdrażane w kompleksowy sposób, by zapewnić osobom niepełnosprawnym dostęp do środowiska fizycznego, transportu, infrastruktury i usług publicznych oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych; wzywa Komisję i państwa członkowskie do priorytetowego traktowania dostępności oraz jej skuteczniejszego uwzględniania we wszystkich obszarach polityki związanych z niepełnosprawnością;
14. stwierdza, że strategia jednolitego rynku cyfrowego powinna być wdrażana w sposób zapewniający osobom niepełnosprawnym pełny dostęp do wszystkich jej aspektów;

¹ Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz.U. L 46 z 17.2.2004, s. 1).

Uczestnictwo

15. z zadowoleniem przyjmuje projekt europejskiej karty osoby niepełnosprawnej; wzywa Komisję wraz z państwami członkowskimi do włączenia wszystkich krajów w przyszłą długoterminową inicjatywę z myślą o zapewnieniu identycznego zakresu jak w przypadku europejskiej karty parkingowej oraz włączenia usług dostępu umożliwiających uczestnictwo w życiu kulturalnym i turystyce;
16. jest zaniepokojony ciągłym stosowaniem medycznego modelu niepełnosprawności, który skupia się na medycznym diagnozowaniu osób niepełnosprawnych zamiast na barierach środowiskowych, które te osoby napotykają; wzywa Komisję do zainicjowania rewizji tego podejścia, w szczególności w obszarze gromadzenia danych; wzywa państwa członkowskie, by przeanalizowały sposoby opracowania wspólnej definicji niepełnosprawności;
17. z zadowoleniem przyjmuje postępy osiągnięte w związku z traktatem z Marrakeszu; podkreśla, że w opinii z dnia 14 lutego 2017 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wskazał, że zawarcie traktatu z Marrakeszu wchodzi w zakres kompetencji wyłącznej UE, gdyż obowiązki wynikające z tego traktatu należą do dziedziny objętej już w dużej mierze wspólnymi zasadami UE; zaleca UE i państwom członkowskim opracowanie planu działania, by zapewnić jego pełne wdrożenie; apeluje do UE, by nie ratyfikowała opcji dotyczącej obciążenia ekonomicznego;
18. jest zdania, że europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne muszą – w szczególności w następnym okresie programowania – być zgodne z Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych i powinny nadal priorytetowo wspierać deinstytucjonalizację, a ponadto finansować usługi wsparcia umożliwiające osobom niepełnosprawnym wykonywanie prawa do niezależnego życia w społeczeństwie; uważa, że Komisja powinna uważnie śledzić wdrażanie przez państwa członkowskie warunków wstępnych w odniesieniu do przechodzenia od usług instytucjonalnych do usług na szczeblu społeczności lokalnej, które to warunki muszą być konkretne i oceniane pod kątem jakości w stały i przejrzysty sposób; uważa, że wnioski dotyczące projektów finansowanych przez UE, w tym w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych i pożyczek Europejskiego Banku Inwestycyjnego, powinny przestrzegać zasad dostępności zgodnie z podejściem opartym na projektowaniu uniwersalnym; uważa, że aby osiągnąć te cele, nie można opierać się wyłącznie na instrumentach finansowych;
19. podkreśla konieczność zapewnienia możliwości swobodnego komunikowania się dostosowanego do typu niepełnosprawności, i podkreśla, że ma to kluczowe znaczenie dla aktywności obywatelskiej osób niepełnosprawnych;
20. wyraża zaniepokojenie w związku z przeszkodami w dostępności, jakie napotykają w całej Europie osoby objęte opieką i żyjące w placówkach opiekuńczych, i apeluje do Komisji o dopilnowanie, by osoby pozbawione zdolności prawnej mogły korzystać z pełni praw zapisanych w traktatach i prawodawstwie Unii Europejskiej; apeluje do państw członkowskich o wspieranie uczestnictwa dzięki przyspieszeniu procesu deinstytucjonalizacji oraz odstępowaniu od zastępczego dokonywania czynności prawnych na rzecz wspierania w czynnościach prawnych;
21. wzywa Komisję, aby w ramach jej regularnych sprawozdań dotyczących wdrażania

dyrektyw Rady 93/109/WE¹ i 94/80/WE² uwzględniła ocenę, czy są one interpretowane w sposób zgodny z art. 29 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych;

22. podkreśla fakt, że niepełnosprawne kobiety i dziewczęta doświadczają podwójnej dyskryminacji ze względu na nakładanie się aspektu płci i niepełnosprawności, a nawet mogą być narażone na dyskryminację z wielu przyczyn jednocześnie ze względu na nakładanie się w wielu przypadkach aspektu płci i niepełnosprawności, orientacji seksualnej, wieku, wyznania lub pochodzenia etnicznego;
23. przypomina, że niepełnosprawne kobiety często znajdują się w bardziej niekorzystnej sytuacji niż niepełnosprawni mężczyźni oraz częściej są zagrożone ubóstwem i marginalizacją społeczną;
24. uważa, że Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn powinien zapewnić na szczeblu europejskim i na poziomie państw członkowskich wytyczne dotyczące szczególnej sytuacji niepełnosprawnych kobiet i dziewcząt oraz aktywnie opowiadać się za zagwarantowaniem im równych praw i zwalczaniem dyskryminacji;
25. przypomina, że zwalczanie ubóstwa i marginalizacji społecznej osób niepełnosprawnych jest ściśle powiązane z kwestią poprawy warunków życia członków rodzin, którzy często pełnią rolę opiekunów, lecz nie otrzymują za tę opiekę wynagrodzenia i nie mają statusu osób zatrudnionych; zachęca zatem państwa członkowskie do przedstawienia krajowych strategii wspierania opiekunów nieformalnych, którymi najczęściej są kobiety spokrewnione z osobami niepełnosprawnymi;
26. podkreśla, że liczba osób starszych wzrasta oraz że według WHO niepełnosprawność występuje częściej wśród kobiet, które są na nią szczególnie narażone ze względu na dłuższe średnie trwanie życia; podkreśla, że w związku z tym liczba niepełnosprawnych kobiet będzie rosła w sposób proporcjonalny;
27. podkreśla wartość instrumentów mikrofinansowych w tworzeniu miejsc pracy i stymulowaniu wzrostu gospodarczego; wzywa państwa członkowskie do poprawy dostępu niepełnosprawnych kobiet do takich instrumentów;
28. podkreśla, że aby zapewnić osobom niepełnosprawnym niezależne życie, należy wspierać badania naukowe i innowacje mające na celu tworzenie produktów pomagających osobom niepełnosprawnym w codziennych czynnościach;

Równość

29. podkreśla, że równość i niedyskryminacja są kluczowymi punktami strategii w sprawie niepełnosprawności;

¹ Dyrektywa Rady 93/109/WE z dnia 6 grudnia 1993 r. ustanawiająca szczegółowe warunki wykonywania prawa głosowania i kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego przez obywateli Unii mających miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami (Dz.U. L 329 z 30.12.1993, s. 34).

² Dyrektywa Rady 94/80/WE z dnia 19 grudnia 1994 r. ustanawiająca szczegółowe warunki wykonywania prawa głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych przez obywateli Unii mających miejsce zamieszkania w państwie członkowskim, którego nie są obywatelami (Dz.U. L 368 z 31.12.1994, s. 38).

30. wzywa Komisję do uwzględnienia niepełnosprawności w dokumencie pt. „Strategiczne zaangażowanie na rzecz równouprawnienia płci w latach 2016–2019”;
31. wyraża głębokie ubolewanie z powodu przedłużającego się impasu w Radzie Europejskiej w postęпах na drodze do przyjęcia dyrektywy przeciw dyskryminacji oraz wzywa państwa członkowskie do zaangażowania w przyjęcie horyzontalnej dyrektywy antydyskryminacyjnej¹, znalezienia pragmatycznego rozwiązania, które przyczyni się do rozszerzenia ochrony przed dyskryminacją we wszystkich sferach życia osób niepełnosprawnych, łącznie z uznaniem odmowy racjonalnych usprawnień za formę dyskryminacji oraz z dyskryminacją z wielu przyczyn jednocześnie i dyskryminacją krzyżową;
32. wyraża zaniepokojenie w związku z istniejącymi danymi dotyczącymi dyskryminacji i nadużyć wobec osób niepełnosprawnych; jest nadal zaniepokojony niedostatecznym zgłaszaniem przypadków naruszeń ze względu na brak dostępności mechanizmów składania skarg i zgłaszania oraz brak zaufania i świadomości praw; uważa, że należy gromadzić dane segregowane według kryterium płci, i zaleca w związku z tym opracowanie nowej metody gromadzenia danych, szczególnie w odniesieniu do przypadków odmowy przyjęcia na pokład oraz odmowy lub niedostępności pomocy;
33. wzywa państwa członkowskie do dopilnowania, by wszystkie krajowe organy ds. równości posiadały uprawnienia w obszarze niepełnosprawności, odpowiednie zasoby i niezależność, aby zapewniać niezbędną pomoc ofiarom dyskryminacji, oraz do zagwarantowania, by w każdym przypadku rozszerzeniu ich mandatu towarzyszyło zwiększenie zasobów kadrowych;
34. apeluje do UE i państw członkowskich o finansowanie szkoleń i tworzenie wzorców dobrych praktyk na temat zasady niedyskryminacji, w tym dyskryminacji z wielu przyczyn jednocześnie, dyskryminacji krzyżowej i racjonalnych usprawnień, adresowanych do osób niepełnosprawnych, ich organizacji, związków zawodowych, federacji pracodawców i urzędników służby cywilnej oraz oferowanych przez takie osoby i instytucje;
35. apeluje do UE o opracowanie programów badawczych dotyczących zasad równości przy sporządzaniu ram w dziedzinie badań i rozwoju na okres po zakończeniu programu „Horyzont 2020”;

Zatrudnienie

36. podkreśla, że dostęp do rynku pracy jest kompleksowym zagadnieniem wymagającym wdrożenia środków wsparcia, które przyniosą korzyści zarówno jednostkom, jak i pracodawcom, zagwarantują włączenie społeczne i powinny obejmować dostępne procedury rekrutacji, dostępny transport z i do miejsca pracy, rozwój kariery, szkolenie ustawiczne, a także racjonalne usprawnienia i dostępne miejsca pracy; wzywa Komisję do aktualizacji „Kompedium dobrych praktyk. Zatrudnienie wspomagane dla osób niepełnosprawnych w UE i na obszarze EFTA–EOG”;

¹ Wniosek Komisji dotyczący dyrektywy Rady w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania osób bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, COM(2008)0426.

37. zachęca do przyjęcia środków dyskryminacji pozytywnej, w tym minimalnego odsetka zatrudnienia osób niepełnosprawnych w sektorach publicznym i prywatnym;
38. wyraża zaniepokojenie, że odmowa racjonalnych usprawnień nie stanowi dyskryminacji w rozumieniu dyrektywy w sprawie równego traktowania w obszarze zatrudnienia i pracy¹, co skrytykował Komitet ONZ do spraw Praw Osób Niepełnosprawnych; przypomina, że pierwszy artykuł ww. dyrektywy zakazuje jakiejkolwiek formy dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność;
39. wzywa państwa członkowskie do dopilnowania, by pułapki systemu świadczeń nie stanowiły przeszkody dla uczestnictwa w rynku pracy, oraz apeluje o rozdzielenie wsparcia z tytułu niepełnosprawności i wsparcia dochodu, z uwzględnieniem dodatkowej opieki i innych potrzeb osób niepełnosprawnych, aby umożliwić im godne życie i dostęp do rynku pracy; w związku z tym wzywa państwa członkowskie do dopilnowania, by nigdy nie odstępowano od wypłaty świadczeń z tytułu niepełnosprawności z powodu zatrudnienia;
40. wzywa Komisję do wspierania przedsiębiorstw społecznych zgodnie z zasadami określonymi w deklaracji z Bratysławy i deklaracji madryckiej dotyczącej gospodarki społecznej, jako ważnego źródła możliwości zatrudnienia dla osób niepełnosprawnych;
41. wzywa państwa członkowskie zgodnie z Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych, by rozważyły usunięcie wszelkich barier prawnych dla możliwości zatrudnienia, w tym np. środków sprzecznych z art. 12 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, które uniemożliwiają osobom niepełnosprawnym podpisywanie umów o pracę, otwieranie rachunków bankowych i dostęp do pieniędzy, co sprawia, że są finansowo wykluczone, lub krajowe klauzule uznające określone kategorie osób niepełnosprawnych za „niezdolne do pracy”;
42. podkreśla znaczenie skutecznych środków na rzecz reintegracji, rehabilitacji oraz pobudzania aktywności i utrzymania pracowników w starzejącym się społeczeństwie, które umożliwiają ludziom powrót do pracy lub pozostanie w pracy po okresie choroby lub niepełnosprawności fizycznej, umysłowej lub psychicznej;
43. przypomina, że obciążanie osób niepełnosprawnych i ich partnerów kosztami pomocy zmniejsza nie tylko ich bieżące dochody, ale również perspektywy zatrudnienia i przyszłe dochody w starszym wieku;
44. rozumie, że środki na rzecz zapewnienia równowagi między życiem zawodowym i prywatnym, w tym dobrowolne elastyczne i integracyjne warunki pracy, takie jak inteligentna organizacja pracy, telepraca i elastyczne godziny pracy, mogą być korzystne dla osób niepełnosprawnych oraz mieć pozytywny wpływ na zdrowie psychiczne dzięki zapewnieniu bezpieczeństwa i stabilności dla wszystkich, ale wyraża zaniepokojenie, że cyfrowe środowiska pracy mogą stwarzać nowe bariery, jeżeli nie będą dostępne i jeżeli nie zostaną zapewnione racjonalne usprawnienia;
45. apeluje do Komisji o uwzględnianie w przyszłych sprawozdaniach dobrych i złych

¹ Dyrektywa Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiająca ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy (Dz.U. L 303 z 2.12.2000, s. 16).

praktyk, aby umożliwić pracodawcom skuteczne wdrażanie przepisów dotyczących niepełnosprawności;

46. wyraża zaniepokojenie, że w niektórych państwach członkowskich osoby niepełnosprawne pracujące w zakładach pracy chronionej nie są oficjalnie uznawane za pracowników na mocy prawa, otrzymują wynagrodzenie mniejsze niż płaca minimalna i nie mają tych samych przywilejów socjalnych co inni pracownicy;
47. jest szczególnie zaniepokojony sytuacją młodych osób niepełnosprawnych i osób pozostających bez zatrudnienia przez dłuższy czas; wzywa państwa członkowskie do podjęcia w sposób priorytetowy działań mających na celu włączenie osób niepełnosprawnych na rynku pracy, na przykład dzięki tworzeniu specjalnych centrów doradztwa zawodowego dla studentów i młodych bezrobotnych na temat ich przyszłych karier zawodowych lub w ramach programu gwarancji dla młodzieży;
48. wzywa Komisję i państwa członkowskie do dalszego promowania różnorodności jako uzasadnienia biznesowego oraz do zachęcania do wprowadzania „kart różnorodności” wspierających wartość dodaną osób niepełnosprawnych w miejscu pracy;
49. wzywa UE do dopilnowania, by prawa osób niepełnosprawnych i ich rodzin zostały uwzględnione w proponowanym pakiecie poświęconym równowadze między życiem zawodowym a prywatnym;

Kształcenie i szkolenie

50. jest zaniepokojony faktem, że w różnych państwach członkowskich UE wiele niepełnosprawnych dzieci jest nadal wykluczonych z dobrej jakości edukacji włączającej, na przykład w wyniku polityki segregacji, jak również barier architektonicznych, co stanowi formę dyskryminacji niepełnosprawnych dzieci i młodych osób niepełnosprawnych;
51. podkreśla, że kształcenie i szkolenie mają zasadnicze znaczenie dla zwiększenia zdolności do zatrudnienia osób niepełnosprawnych oraz że pracodawcy powinni być zaangażowani w ten proces w celu uwzględnienia potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym biorąc też pod uwagę, lecz nie wyłącznie możliwe korzyści płynące z nowych technologii w takich obszarach jak poszukiwanie pracy, rozwój osobisty i większa niezależność;
52. wzywa Komisję i państwa członkowskie do usunięcia przeszkód prawnych, fizycznych i organizacyjnych dla wszystkich osób niepełnosprawnych w celu zapewnienia integracyjnych systemów kształcenia i uczenia się przez całe życie;
53. wzywa instytucje UE i państwa członkowskie do zapewnienia stażystom racjonalnych usprawnień oraz domaga się, by udostępniono procedury ubiegania się o praktyki zawodowe i by osobom niepełnosprawnym oferowano specjalne praktyki zawodowe, w tym oparte na zachętach staże dla pracodawców;
54. wzywa UE i państwa członkowskie do zapewnienia, że program Erasmus+ i inne programy dla młodzieży, np. gwarancja dla młodzieży i Europejski Korpus Solidarności, będą w pełni dostępne dla osób niepełnosprawnych dzięki zindywidualizowanym racjonalnym usprawnieniom oraz że osobom niepełnosprawnym będą udostępniane informacje o ich prawach w zakresie dostępności, aby zachęcić je do

uczestnictwa; zaleca w tym celu zoptymalizowanie wykorzystania istniejących narzędzi, na przykład dostępnych w ramach projektu na rzecz mobilności włączającej MappED!;

55. wyraża ubolewanie, że Nowy europejski program na rzecz umiejętności nie obejmuje konkretnego celu dla osób niepełnosprawnych; podkreśla, że obecne niedostateczne zatrudnienie osób niepełnosprawnych i ich dyskryminowanie na rynku pracy to również przykłady marnowania cennych umiejętności; w związku z tym apeluje do Komisji o uwzględnianie potrzeb osób niepełnosprawnych we wszystkich przyszłych inicjatywach związanych z umiejętnościami;
56. wzywa państwa członkowskie do opracowania skutecznych środków mających na celu przeciwdziałanie segregacji i odrzuceniu niepełnosprawnych uczniów w szkołach i placówkach oświatowych oraz do opracowania w tym kontekście krajowych programów transformacji w celu zapewnienia wysokiej jakości integracyjnego kształcenia i szkolenia zawodowego, zarówno formalnego, jak i pozaformalnego, w tym dla osób niepełnosprawnych wymagających wysokiego poziomu wsparcia, na podstawie zaleceń Komitetu ONZ do spraw Praw Osób Niepełnosprawnych;
57. podkreśla znaczenie szkolenia i przekwalifikowywania pracowników sektora oświaty, w szczególności w celu wspierania osób o złożonych potrzebach;
58. zaleca lepsze wykorzystywanie Europejskiej Agencji ds. Specjalnych Potrzeb i Edukacji Włączającej, aby optymalnie spożytkować jej obecny mandat;
59. zwraca uwagę na kluczowe znaczenie przygotowania nauczycieli i instruktorów do pracy z niepełnosprawnymi dziećmi oraz zapewnienia im odpowiedniego wsparcia; zachęca państwa członkowskie do opracowania integracyjnego kształcenia, szkolenia i ustawicznego rozwoju zawodowego nauczycieli i instruktorów, przy udziale różnych zainteresowanych stron, w szczególności organizacji reprezentujących osoby niepełnosprawne i niepełnosprawnych profesjonalistów;
60. ze względu na dużą liczbę osób przedwcześnie kończących naukę wśród młodych osób niepełnosprawnych lub o specjalnych potrzebach edukacyjnych, wzywa do dalszego badania możliwości, które oferuje uczenie się przez całe życie i zapewnianie atrakcyjnych alternatyw; uważa, że wspieranie programów uczenia się przez całe życie dla osób niepełnosprawnych jest istotną częścią europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności;
61. zachęca do wymiany najlepszych praktyk w dziedzinie integracyjnego kształcenia i uczenia się przez całe życie pomiędzy nauczycielami, pracownikami, organami administracji, niepełnosprawnymi studentami i uczniami;
62. wyraża zaniepokojenie faktem, że mimo poprawy sytuacji osoby niepełnosprawne są nadal poważnie zagrożone bezrobociem oraz że mniej niż 30 % z nich ma wykształcenie wyższe lub równoważne w porównaniu do ok. 40 % w przypadku osób pełnosprawnych; w związku z tym wzywa państwa członkowskie i Komisję do zwrócenia szczególnej uwagi na trudności, które napotykają młode osoby niepełnosprawne lub o specjalnych potrzebach edukacyjnych, przechodząc z etapu kształcenia średniego i wyższego lub szkolenia zawodowego do zatrudnienia;

63. zachęca instytucje publiczne i przedsiębiorstwa w UE do stosowania polityki w zakresie różnorodności oraz krajowych kart różnorodności;
64. zwraca uwagę, że młodzież niepełnosprawna rzadziej uczestniczy w zajęciach sportowych niż młodzież pełnosprawna oraz że szkoły odgrywają ważną rolę w promowaniu zdrowego stylu życia; podkreśla zatem znaczenie wspierania szerszego udziału młodzieży niepełnosprawnej w aktywności fizycznej; wzywa państwa członkowskie do niezwłocznego wyeliminowania wszystkich barier utrudniających udział osób niepełnosprawnych lub osób o specjalnych potrzebach w zajęciach sportowych;
65. przypomina o konieczności zniwelowania przepaści cyfrowej i dopilnowania, by osoby niepełnosprawne w pełni korzystały z unii cyfrowej; podkreśla w tym kontekście znaczenie doskonalenia umiejętności cyfrowych osób niepełnosprawnych i ich kompetencji w tym zakresie, zwłaszcza za pomocą projektów finansowanych z programu Erasmus+, oraz wzywa państwa członkowskie do zapewnienia ochrony szczególnie narażonym obywatelom – w tym osobom niepełnosprawnym – w internecie za pomocą skutecznych działań zapobiegających mowie nienawiści, cyberprzemocy i wszelkim formom dyskryminacji w internecie oraz przez szersze kształcenie w zakresie umiejętności cyfrowych i medialnych, które stanowiłoby element kształcenia formalnego i pozaformalnego; zwraca się ponadto do państw członkowskich o bezpłatne udostępnianie dzieciom niepełnosprawnym odpowiednich narzędzi technicznych umożliwiających im pełny udział w działaniach edukacyjnych i szkoleniowych;

Ochrona socjalna

66. wzywa Komisję do dopilnowania, by europejska strategia w sprawie niepełnosprawności 2030 obejmowała konkretne działania mające na celu promowanie włączających systemów zabezpieczenia społecznego w całej UE, które gwarantowałyby osobom niepełnosprawnym dostęp do świadczeń i usług przez całe życie; apeluje do państw członkowskich o określenie podstawowej ochrony socjalnej dla osób niepełnosprawnych, która gwarantowałaby im odpowiedni standard życia;
67. apeluje do współprawodawców o rozważenie włączenia osób niepełnosprawnych jako szczególnej grupy docelowej w zakres rozporządzenia w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego¹;
68. wzywa państwa członkowskie do stosowania zasady wzajemnego uznawania w ocenach i orzeczeniach niepełnosprawności, które powinny być zgodne z określonym w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych modelem niepełnosprawności opartym na prawach człowieka i nie mogą go podważać, biorąc pod uwagę bariery środowiskowe i społeczne napotymane przez daną osobę oraz z uwzględnieniem wszystkich odpowiednich zainteresowanych stron w celu zapewnienia, że standardy życia osób niepełnosprawnych nie będą zagrożone na przykład przez programy dostosowań gospodarczych;

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. L 200 z 7.6.2004, s. 1).

69. apeluje do Komisji o dopilnowanie, by europejski filar praw socjalnych uwzględniał niepełnosprawność we wszystkich aspektach;
70. zaleca, by Europejski Fundusz Społeczny (EFS), program UE na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych (EaSI) oraz przyszłe unijne fundusze społeczne były przeznaczane nie tylko na środki aktywizacji w obszarze zatrudnienia, lecz również na włączenie społeczne; podkreśla znaczenie rehabilitacji jako sposobu na włączenie społeczne zapewniającego, że osoby niepełnosprawne pozostaną aktywne w społeczności;
71. zaleca państwom członkowskim podjęcie konkretnych działań, takich jak zapewnienie pomocy finansowej i opieka wyręczająca, w celu promowania włączających systemów zabezpieczenia społecznego w całej UE, które gwarantują wszystkim osobom niepełnosprawnym odpowiedni standard życia, świadczenia i dostęp do usług przez całe życie;
72. wzywa państwa członkowskie do dopilnowania, by deinstytucjonalizacja nigdy nie prowadziła do bezdomności osób niepełnosprawnych ze względu na brak odpowiedniego lub dostępnego miejsca zamieszkania, aby zapewnić opiekę w społeczności;

Zdrowie

73. wzywa państwa członkowskie do pełnego wdrożenia dyrektywy w sprawie stosowania praw pacjentów w transgranicznej opiece zdrowotnej z 2011 r.¹; zaleca, aby Komisja uwzględniła wyraźny element dotyczący niepełnosprawności podczas transpozycji tej dyrektywy w celu zagwarantowania dostępu do przystępnej cenowo i wysokiej jakości transgranicznej opieki zdrowotnej dla osób niepełnosprawnych; w związku z tym wzywa Komisję do przeprowadzenia oceny skutków dyrektywy z myślą o jej przeglądzie i dostosowaniu do Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz do opracowania ogólnounijnych wytycznych w sprawie uwzględniania problematyki niepełnosprawności w pracach krajowych punktów kontaktowych obejmujących wspólne kryteria efektywności, z uwzględnieniem szczególnych zaleceń dotyczących niepełnosprawności; zachęca państwa członkowskie do zapewniania pracownikom służby zdrowia odpowiedniego kształcenia i szkoleń dotyczących szczególnych potrzeb pacjentów niepełnosprawnych;
74. wyraża zaniepokojenie z powodu naruszeń, w tym naruszeń praw człowieka, w obszarze służb zdrowia psychicznego i opieki w zakresie zdrowia psychicznego, które to naruszenia miały w wielu przypadkach istotny wpływ na jakość świadczonych usług, a także zwraca uwagę, że usługi te muszą się koncentrować na powrocie pacjentów do zdrowia, być odpowiednio finansowane i świadczone zgodnie z modelem opartym na prawach człowieka;
75. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia modelu służby zdrowia psychicznego, w ramach którego respektuje się zdolność prawną i wymaga, by to osoba niepełnosprawna – a nie osoba podejmująca decyzję w zastępstwie – udzielała świadomej zgody na

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/24/UE z dnia 9 marca 2011 r. w sprawie stosowania praw pacjentów w transgranicznej opiece zdrowotnej (Dz.U. L 88 z 4.4.2011, s. 45).

leczenie lub hospitalizację, biorąc też pod uwagę środki wspierania w czynnościach prawnych;

76. wzywa Komisję do zapewnienia, że e-zdrowie, usługi zdrowotne i opiekuńcze będą w pełni dostępne i bezpieczne dla wszystkich osób niepełnosprawnych, w tym osób niepełnosprawnych intelektualnie i o złożonych potrzebach, a także dla członków ich rodzin;
77. zwraca uwagę na pilną potrzebę zajęcia się ogólnym brakiem dostępu osób niepełnosprawnych do multidyscyplinarnej fachowej opieki oraz długim czasem oczekiwania pacjentów, jeśli taka opieka istnieje, ponieważ stanowi to jedną z głównych przeszkód dla równego dostępu do profilaktyki i leczenia w ramach opieki zdrowotnej, co często skutkuje pogorszeniem się stanu pacjenta niepełnosprawnego i możliwym do uniknięcia obciążeniem dla systemów opieki zdrowotnej;
78. podkreśla, że systemy opieki zdrowotnej powinny zapewniać wykrywanie i zgłaszanie przypadków przemocy seksualnej lub nadużyć seksualnych oraz zapobiegać im;
79. wzywa państwa członkowskie do zwiększenia liczby służb zajmujących się multidyscyplinarną oceną i ponowną oceną niepełnosprawnych osób dorosłych z myślą o opracowaniu dostosowanych planów, które będzie można realizować dzięki wykorzystaniu zasobów miejscowych (takich jak opieka domowa, dzienna lub zinstytucjonalizowana), zależnie od stwierdzonego stanu biopsychospołecznego danej osoby;
80. wzywa Komisję i państwa członkowskie do pełnego wykorzystania ram europejskich sieci referencyjnych w celu zapewnienia i rozszerzenia dostępu osób niepełnosprawnych w ogóle, a w szczególności osób z rzadkimi formami niepełnosprawności, do multidyscyplinarnej i specjalistycznej opieki zdrowotnej.
81. zwraca uwagę, że w planie działania dotyczącym pracowników opieki zdrowotnej w UE oraz w unijnym programie na rzecz skutecznych, dostępnych i prężnych systemów służby zdrowia Komisja wykazała znikome zainteresowanie kwestią niepełnosprawności, ponieważ w obu tekstach brak jest konkretnych uregulowań w tym obszarze;
82. podkreśla sukces drugiego wspólnego działania w zakresie demencji i jednocześnie wyraża nadzieję, że firmy farmaceutyczne biorące udział w inicjatywie w zakresie leków innowacyjnych przeznaczą dodatkowe fundusze na kolejny trzyletni okres;
83. zwraca się do Komisji o przedstawienie strategii pomocy osobom o wysokim stopniu niepełnosprawności po śmierci członków rodzin, którzy byli odpowiedzialni za opiekę nad nimi (por. przyjęta niedawno we Włoszech ustawa „dopo di noi”);
84. wzywa Komisję do przeprowadzenia dogłębnej analizy różnic między uwagami końcowymi ONZ a własnym sprawozdaniem Komisji z postępów, w szczególności w odniesieniu do obszaru priorytetowego w zakresie ochrony zdrowia w europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności;
85. apeluje o konsekwentne propagowanie opieki położniczej w pobliżu miejsca zamieszkania jako usługi publicznej w państwach członkowskich, aby zmniejszyć liczbę przypadków niepełnosprawności wynikającej z powikłań przy porodzie oraz

zapewnić matkom i dzieciom bezpieczny poród, zgodnie z listą kontrolną WHO dotyczącą bezpiecznego porodu;

86. pozytywnie ocenia postępy osiągnięte w europejskim sektorze telemedycyny, która zmienia w zasadniczy sposób dostęp osób niepełnosprawnych do usług; uważa ponadto, że wprowadzenie na rynek technologii 4G, upowszechnianie się sieci 5G i internetu rzeczy poprawi dostęp osób niepełnosprawnych do opieki zdrowotnej; wzywa Komisję do dopilnowania, aby europejski sektor technologii medycznych nie był obciążany nadmiarem przepisów, a także by miał odpowiedni dostęp do finansowania;

Działania zewnętrzne

87. domaga się, by działania zewnętrzne UE były w pełni zgodne z Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych;
88. wzywa UE do dopilnowania, by współpraca na rzecz rozwoju i operacje humanitarne były w pełni dostępne dla osób niepełnosprawnych i uwzględniały te osoby;
89. wzywa UE do wprowadzenia wskaźnika praw osób niepełnosprawnych w sprawozdawczości w sprawie oficjalnej pomocy rozwojowej;
90. wzywa UE do dopilnowania, by odgrywała kluczową rolę w zapewnianiu, że osoby niepełnosprawne nie będą pomijane w kontekście współpracy na rzecz rozwoju i pomocy humanitarnej zgodnie ze zobowiązaniami przyjętymi w ramach Europejskiego konsensusu w sprawie rozwoju, oraz do uwzględnienia walki z dyskryminacją z wielu przyczyn jednocześnie, z którą borykają się osoby wymagające szczególnego traktowania i grupy zmarginalizowane;
91. domaga się, by Komisja odgrywała rolę lidera w realizowaniu w sposób uwzględniający osoby niepełnosprawne celów zrównoważonego rozwoju w działaniach zewnętrznych, niezależnie od nowej europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności, w drodze przyjęcia jasnego, przejrzystego i włączającego planu działania na rzecz osiągnięcia tych celów;
92. ubolewa, że unijny wskaźnik zatrudnienia w kontekście celów zrównoważonego rozwoju nie jest segregowany według kryterium niepełnosprawności; apeluje do UE o zachęcanie do segregowania danych według kryterium rodzaju niepełnosprawności we współpracy z krajami partnerskimi;
93. wzywa UE i partnerów do angażowania osób niepełnosprawnych i ich organizacji przedstawicielskich na wszystkich etapach opracowywania polityki i projektów, w tym na miejscu w krajach partnerskich przy aktywnym udziale organizacji osób niepełnosprawnych;
94. ponownie zauważa, że kobiety niepełnosprawne niejednokrotnie stawiają czoła jeszcze poważniejszym wyzwaniom i niebezpieczeństwom w krajach i na obszarach objętych konfliktami; podkreśla w związku z tym potrzebę ochrony kobiet niepełnosprawnych w ramach polityki zewnętrznej UE;

Zobowiązania w ramach instytucji UE

95. domaga się, by instytucje UE udostępniały na swoich zewnętrznych i wewnętrznych

stronach internetowych funkcje, treści, dokumenty, materiały wideo i usługi sieciowe, w tym konsultacje publiczne, oraz publiczne sprawozdania na temat zgodności z wytycznymi, zaleceniami i obowiązkami dotyczącymi dostępności stron internetowych oraz ich przestrzegania;

96. wyraża ubolewanie w związku z faktem, że nie wdrożono jeszcze projektu INSIGN umożliwiającego osobom niesłyszącym i niedosłyszącym niezależną komunikację podczas kontaktu z instytucjami unijnymi przez łączenie ich z tłumaczami języka migowego i osobami wprowadzającymi napisy w państwach członkowskich, mimo że Komisja sfinansowała opracowanie prototypu platformy usługowej, którą przetestowano z powodzeniem w Parlamencie Europejskim w 2014 r.;
97. wzywa instytucje UE, aby – na podstawie zwykłego wniosku – udostępniały wszystkie swoje posiedzenia publiczne, w tym przez zapewnienie tłumaczenia na język migowy, przetwarzania mowy na tekst i dokumentów w alfabecie Braille’a oraz za pomocą innych wspomagających i alternatywnych metod komunikacji, a także przez zapewnienie fizycznej dostępności ich budynków; zwraca uwagę na trudności w zapewnianiu napisów do wszystkich relacji na żywo i nagrań wideo z posiedzeń; domaga się jednak, aby instytucje nadal monitorowały postęp technologiczny w tej dziedzinie w celu poprawy dostępności w przyszłości;
98. zaleca instytucjom europejskim priorytetowe traktowanie tłumaczeń z krajowego języka migowego i na ten język, zamiast zapewniać tłumaczenia w międzynarodowym języku migowym, zgodnie z unijną polityką wielojęzyczności;
99. wzywa państwa członkowskie do zagwarantowania, że organizowane przez nie wybory do Parlamentu Europejskiego będą dostępne i będą uwzględniały osoby aktualnie przebywające w zakładach lub objęte opieką;
100. zauważa brak dostępnych i sprzyjających włączeniu procesów wyborczych dla osób niepełnosprawnych, w szczególności osób niepełnosprawnych psychicznie lub intelektualnie, zarówno na szczeblu UE, jak i państw członkowskich; wzywa Parlament Europejski do zapewnienia, że jego materiały informacyjne dotyczące wyborów do Parlamentu Europejskiego będą w pełni dostępne;
101. wzywa europejskie szkoły, przedszkola i świetlice do zapewniania dobrej jakości edukacji włączającej i zgodnej z Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych wszystkim dzieciom pracowników UE, w tym dzieciom o złożonych potrzebach w zakresie wsparcia lub wymagającym wsparcia na wysokim poziomie;
102. wzywa UE, by ułatwiała zapewnianie racjonalnych usprawnień i innych form wsparcia zatrudniania niepełnosprawnych akredytowanych asystentów parlamentarnych w instytucjach UE, włącznie z inteligentną organizacją pracy dla pracowników;
103. wzywa Komisję do przeglądu wspólnych zasad, przepisów wykonawczych, zakresu, reprezentacji osób niepełnosprawnych, dostępności i praktyk w ramach wspólnego systemu ubezpieczenia chorobowego, aby dostosować go do Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych;
104. apeluje do wszystkich instytucji, agencji i organów UE o ustanowienie punktów kontaktowych oraz podkreśla potrzebę wprowadzenia horyzontalnego

międzyinstytucjonalnego mechanizmu koordynacji w dyrekcjach generalnych i instytucjach UE; apeluje, by warunki tej współpracy zostały określone w strategii dotyczącej wdrażania Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych;

105. apeluje do instytucji, aby przyjęły kompleksowe zasady naboru, zatrzymywania i awansu pracowników, z uwzględnieniem tymczasowych działań pozytywnych, w celu aktywnego i znacznego zwiększania liczby niepełnosprawnych urzędników, pracowników i stażystów, w tym osób z niepełnosprawnością psychospołeczną i intelektualną, zgodnie z art. 5 dyrektywy 2000/78/WE;
106. przypomina o roli intergrupy Parlamentu Europejskiego ds. osób niepełnosprawnych we wdrażaniu europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności, zgodnie z Konwencją ONZ, jako platformy skupiającej posłów europejskich i krajowych, przedstawicieli organizacji i społeczeństwa obywatelskiego, zarówno na szczeblu krajowym, jak i lokalnym; zauważa, że intergrupa stanowi forum szczególnie sprzyjające dyskusjom i debatom, które mają na celu zapewnienie wdrożenia tej strategii;
107. wzywa instytucje europejskie do konsultowania się w pełnym zakresie z pracownikami i posłami niepełnosprawnymi oraz do ich skutecznego angażowania w kształtowanie, wdrażanie i monitorowanie regulaminów wewnętrznych, strategii politycznych i praktyk, w tym regulaminu pracowniczego oraz przepisów dotyczących racjonalnych uprawnień i dostępności;

Luki w sprawozdaniu z postępów w porównaniu z uwagami podsumowującymi

108. wyraża ubolewanie, że strony internetowe instytucji UE nie spełniają norm dostępności na poziomie AAA; wzywa instytucje do jak najszybszego usunięcia tego braku;
109. ubolewa, że przepisy UE i państw członkowskich dotyczące transportu nadal nie zostały w pełni wdrożone na szczeblu krajowym; w związku z tym zaleca utworzenie w każdym państwie członkowskim krajowych organów wykonawczych;
110. zwraca uwagę na postępy w zakresie dostępności transportu kolejowego; apeluje o wprowadzenie regulacji gwarantujących taki sam poziom dostępności w odniesieniu do pozostałych rodzajów transportu, w tym podróży lotniczych, aby zapobiec konfliktom między bezpieczeństwem a dostępnością;
111. zauważa, że w sprawozdaniu Komisji z postępów brak jest odniesienia do horyzontalnej dyrektywy w sprawie równego traktowania;
112. uważa za godne pożałowania, że dokonano niewielkich postępów w odniesieniu do ratyfikacji przez Unię Europejską protokołu fakultatywnego do Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych;
113. zauważa, że jak dotąd Komisja nie dokonała przekrojowego i kompleksowego przeglądu prawodawstwa, aby zapewnić pełną harmonizację z postanowieniami Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych;
114. z zadowoleniem przyjmuje uaktualniony wykaz instrumentów obejmujący również niedawno przyjęte instrumenty, ale ubolewa, że deklaracja kompetencji nie została poddana przeglądowi oraz że wykaz instrumentów nie obejmuje instrumentów, które nie odnoszą się bezpośrednio do osób niepełnosprawnych, ale są jednak dla nich istotne;

115. ubolewa, że Komisja nie dokonała postępów w zakresie uwzględnienia praw niepełnosprawnych kobiet i dziewcząt we wszystkich strategiach politycznych i programach dotyczących równości płci ani uwzględnienia perspektywy płci w strategiach w sprawie niepełnosprawności;
116. z zadowoleniem przyjmuje podpisanie przez UE Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (konwencja stambulska) i wzywa Radę do jej szybkiej ratyfikacji;
117. ubolewa, że obecna polityka europejska dotycząca praw dziecka nie obejmuje w wystarczającym stopniu kompleksowej, opartej na prawach strategii dla niepełnosprawnych chłopców i dziewcząt ani zabezpieczeń służących ochronie ich praw oraz że strategie w sprawie niepełnosprawności w niewystarczającym stopniu odnoszą się do praw niepełnosprawnych chłopców i dziewcząt i niedostatecznie je uwzględniają; wzywa Komisję, aby zgodnie z Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych i Konwencją o prawach dziecka zwracała szczególną uwagę na dzieci niepełnosprawne; podkreśla w szczególności potrzebę zapewnienia niepełnosprawnym kobietom i dziewczętom wzorców osobowych;
118. zwraca uwagę, że UE nie zorganizowała kompleksowej kampanii służącej zwiększeniu wiedzy na temat Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych i zwalczaniu uprzedzeń wobec osób niepełnosprawnych;

Dążenie do kompleksowej i skutecznej strategii w sprawie niepełnosprawności 2030

Kwestie horyzontalne

119. wzywa Komisję do zapewnienia, że celem przyszłej strategii w sprawie niepełnosprawności będzie pełne wdrożenie Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych we wszystkich obszarach polityki UE oraz uwzględnianie aspektów dostępności, uczestnictwa, niedyskryminacji i równości, z zastosowaniem wszystkich artykułów tej Konwencji, dzięki odpowiedniemu budżetowi, ramom czasowym wdrażania i mechanizmowi monitorowania, a ponadto strategia ta będzie miała taką samą wartość prawną jak obecna strategia; zdaje sobie sprawę, że strategia odniesie sukces tylko dzięki zaangażowaniu wszystkich zainteresowanych stron, w tym społeczeństwa obywatelskiego;
120. podkreśla, że podstawą strategii na lata 2020–2030 powinien być przekrojowy, kompleksowy przegląd wszystkich przepisów i strategii politycznych UE, aby zapewnić pełną harmonizację z postanowieniami Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, a ponadto powinna ona zawierać zmienioną deklarację kompetencji;
121. apeluje do Komisji o zachęcanie do podejmowania działań związanych ze skuteczną reintegracją i rehabilitacją, aby ograniczać lub eliminować wpływ choroby lub niepełnosprawności fizycznej, umysłowej lub psychicznej na zdolność do zarobkowania;
122. zaleca, by Komisja zapewniła, że wszelkie przyszłe strategie i związane z nimi procesy konsultacji będą przejrzyste, zrozumiałe i w pełni dostępne, a ponadto będą obejmowały jasne wskaźniki i punkty odniesienia;
123. zauważa, że unijne wskaźniki dla celów zrównoważonego rozwoju nie obejmują osób

- niepełnosprawnych, jeśli chodzi o cel 4 (edukacja), cel 5 (równość płci) i cel 8 (wzrost gospodarczy i godna praca); wzywa, by w przyszłej strategii wykorzystano światowe wskaźniki dla celów zrównoważonego rozwoju z myślą o monitorowaniu realizacji głównych działań i strategii politycznych UE w dziedzinie zatrudnienia;
124. podkreśla wagę dopilnowania, by przyszła strategia w sprawie niepełnosprawności była spójna z innymi inicjatywami i strategiami UE w celu wspierania zatrudnienia i włączenia społecznego osób niepełnosprawnych, w szczególności kobiet;
125. zaleca, by strategia na okres po roku 2020 obejmowała zamówienia publiczne i standaryzację jako kwestie horyzontalne, aby zwiększyć zdolność do zatrudnienia osób niepełnosprawnych, a także wesprzeć opracowanie i wymianę dobrych praktyk między państwami członkowskimi;
126. wzywa Komisję do dopilnowania, by projekty finansowane przez UE były zgodne z podejściem opartym na prawach człowieka wynikającym z Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, by nie finansowano żadnych projektów, które nie skutkowałyby zapewnieniem dostępności, wykluczały osoby niepełnosprawne lub nie były zgodne z normami dostępności;
127. wzywa Komisję, by zaproponowała narzędzie oceny dostępności obejmujące stałe monitorowanie za pośrednictwem konkretnych wskaźników i celów;
128. wzywa UE i państwa członkowskie, by w związku z ratyfikowaniem przez UE konwencji stambulskiej przyjęły szczególne środki służące zwalczaniu przemocy wobec niepełnosprawnych kobiet i dziewcząt; wzywa Komisję do opracowania kompleksowej europejskiej strategii zwalczania przemocy wobec kobiet, ze szczególnym naciskiem na kobiety i dziewczęta niepełnosprawne;
129. uznaje, że kobiety niepełnosprawne, w szczególności z niepełnosprawnością intelektualną, są bardziej narażone na przemoc uwarunkowaną płcią, molestowanie seksualne lub inne formy nadużyć; uznaje ponadto, że ze względu na swoją zależność mogą one nie mieć możliwości zidentyfikowania lub zgłoszenia nadużycia; podkreśla potrzebę dalszego dostosowania wdrażania europejskiej strategii na rzecz osób niepełnosprawnych, która umożliwi działania zapobiegawcze mające na celu unikanie wszelkiego rodzaju nadużyć oraz zapewnienie ofiarom przemocy dostępnego wsparcia wysokiej jakości, dostosowanego do ich potrzeb;
130. wzywa UE do uwzględnienia europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności w całym prawodawstwie Unii i procesie europejskiego semestru; nawołuje w tym kontekście do prawdziwego zorganizowanego dialogu między UE a organizacjami reprezentującymi osoby niepełnosprawne podczas opracowywania strategii na okres po 2020 r.;
131. zaleca, aby w przyszłej strategii uwzględniono kluczową rolę usług wsparcia w umożliwianiu osobom niepełnosprawnym korzystania z praw człowieka;
132. zaleca, aby przyszła strategia obejmowała kwestie związane ze szkoleniem personelu, które mają zasadnicze znaczenie dla zapewnienia wsparcia zgodnie z zasadami Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych;

Dodatkowe obszary działań

133. domaga się uwzględniania we wszystkich obszarach przyszłej strategii aspektów równości, płci i niedyskryminacji, w tym na przykład w odniesieniu do niepełnosprawnych osób LGBTQI, które są narażone na dyskryminację z wielu przyczyn jednocześnie; wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania kampanii i szkoleń mających na celu zwiększenie wiedzy na temat Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych i potrzeby poszanowania różnorodności, aby zwalczać dyskryminację osób niepełnosprawnych, osób z niepełnosprawnością psychospołeczną, niepełnosprawnością intelektualną lub dotkniętych autyzmem, a także zwalczać uprzedzenia wobec tych osób i ich stygmatyzację;
134. podkreśla, że należy aktywniej walczyć ze stereotypami i uprzedzeniami względem niepełnosprawności w mediach, aby umożliwić zmianę szeroko rozpowszechnionych wykluczających norm społecznych; wzywa Komisję i państwa członkowskie do inwestowania w inicjatywy na rzecz podniesienia świadomości społecznej, aby zapewnić, że osoby niepełnosprawne będą przedstawiane jako równi obywatele wbrew stereotypom dotyczącym niepełnosprawności;
135. wskazuje na nakładanie się aspektów płci i niepełnosprawności, szczególnie w odniesieniu do świadomej zgody na stosowanie antykoncepcji, przymusowej sterylizacji i dostępu do praw reprodukcyjnych; wzywa państwa członkowskie, by rozważyły potrzebę oceny odpowiednich przepisów krajowych;
136. wzywa UE do uwzględnienia praw dzieci niepełnosprawnych we wszystkich obszarach przyszłej strategii;
137. uznaje, że zdolność prawna stanowi jeden z warunków wstępnych korzystania z praw człowieka, w tym prawa do głosowania, oraz że podstawą każdej nowej strategii musi być zasada niepozbawiania nikogo zdolności prawnej we wszystkich dziedzinach życia ze względu na niepełnosprawność; w związku z tym podkreśla, że UE powinna przyjąć odpowiednie środki w celu zapewnienia, że wszystkie osoby niepełnosprawne będą mogły korzystać z wszystkich praw zapisanych w traktatach i prawodawstwie Unii Europejskiej, takich jak dostęp do wymiaru sprawiedliwości, towarów i usług, w tym usług bankowych, zatrudnienia i opieki zdrowotnej, oraz prawa do głosowania w wyborach europejskich i praw konsumenta zgodnie z Konwencją, a ponadto powinna zachęcać do stosowania środków innych niż przymusowe i do wspierania w czynnościach prawnych zgodnie z Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych;
138. zdecydowanie wzywa Komisję do uwzględnienia w nowej strategii wszelkich możliwych środków służących zapewnieniu wolności i bezpieczeństwa wszystkim osobom niepełnosprawnym niezależnie od rodzaju niepełnosprawności zgodnie z Konwencją i stanowiskiem Komitetu ONZ do spraw Praw Osób Niepełnosprawnych;
139. zdecydowanie wzywa Komisję do zachowania zasady partnerstwa w przyszłych uregulowaniach dotyczących finansowania oraz do zapewnienia jej pełnego przestrzegania;
140. apeluje do Komisji o promowanie strukturalnego angażowania osób niepełnosprawnych i ich organizacji przedstawicielskich we wszystkie procesy podejmowania decyzji zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym oraz o finansowanie budowania zdolności organizacji osób niepełnosprawnych, aby umożliwić osobom niepełnosprawnym strukturalny udział w podejmowaniu wszystkich dotyczących ich

decyzji; apeluje do państw członkowskich o dalsze zapewnianie szkoleń związanych z Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych, aby zagwarantować, że osoby niepełnosprawne będą świadome swoich praw, co pozwoli zapobiegać dyskryminacji;

141. przypomina, że Komitet ONZ do spraw Praw Osób Niepełnosprawnych wyraził głębokie zaniepokojenie niepewną sytuacją osób niepełnosprawnych w obecnym kryzysie migracyjnym w UE; zdecydowanie wzywa Komisję do uwzględniania aspektów niepełnosprawności w polityce dotyczącej migracji i uchodźców oraz do dopilnowania, by wszelkie środki unijne przeznaczone na zaradzenie temu kryzysowi humanitarnemu uwzględniały potrzeby osób niepełnosprawnych;
142. zdecydowanie wzywa państwa członkowskie, by segregowały dane według rodzajów niepełnosprawności oraz ściśle współpracowały z Eurostatem w celu gromadzenia porównywalnych danych na temat niepełnosprawności w różnych dziedzinach, co obejmuje osoby przebywające w zakładach opieki, jednocześnie łącząc strategię w sprawie niepełnosprawności z procesem realizowania celów zrównoważonego rozwoju i agendą na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030;
143. podkreśla zapotrzebowanie na mierzalne i porównywalne wskaźniki ilościowe i jakościowe, m.in. dotyczące dostępności, równości, zatrudnienia, ochrony socjalnej, zdrowia, wyników kształcenia i liczby uczniów objętych edukacją włączającą, aby ocenić wdrażanie Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych przez UE i państwa członkowskie, a ponadto zdecydowanie wzywa do gromadzenia takich danych, aby umożliwić stosowanie ww. wskaźników;
144. wzywa UE do opracowania – we współpracy z osobami niepełnosprawnymi i ich organizacjami przedstawicielskimi – systemu wskaźników opartego na prawach człowieka, a także porównywalnego kompleksowego systemu gromadzenia danych z danymi segregowanymi według kryterium płci, wieku, przynależności do populacji wiejskiej lub miejskiej oraz rodzaju niepełnosprawności;
145. uznaje, że osoby z niepełnosprawnością intelektualną są szczególnie narażone na dyskryminację i nadużycia, a ponadto są często umieszczane w zakładach opieki bez dostępu do kształcenia i możliwości samostanowienia;
146. zdecydowanie wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia dodatkowych działań w celu dotarcia do grup szczególnie wrażliwych, takich jak bezdomne osoby niepełnosprawne;
147. podkreśla potrzebę stałego monitorowania wdrażania Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych zgodnie z jej art. 33 i w porozumieniu z organizacjami osób niepełnosprawnych;
148. wzywa Komisję do dopilnowania, by prace unijnej grupy wysokiego szczebla do spraw walki z rasizmem, ksenofobią i innymi formami nietolerancji związane z usprawnieniem rejestrowania i gromadzenia danych na temat przestępstw z nienawiści w pełni uwzględniały takie przestępstwa wobec osób niepełnosprawnych;
149. wzywa państwa członkowskie, by przydzieliły wystarczające i stałe zasoby finansowe i kadrowe na potrzeby mechanizmów monitorowania ustanowionych na mocy art. 33 ust. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, aby umożliwić niezależne

wykonywanie określonych w ich ramach zadań;

150. wzywa Komisję do przeznaczenia odpowiednich zasobów na unijne mechanizmy monitorowania, co pozwala na niezależne i odpowiednie wypełnianie określonych w ich ramach zadań;
151. przypomina, że co roku Komisja Petycji (PETI) otrzymuje dużą liczbę petycji w sprawie trudności, z którymi borykają się osoby niepełnosprawne w całej UE w życiu codziennym, a problemy te dotyczą ośmiu podstawowych obszarów działania określonych w europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności i innych kwestii dostępności, takich jak dostęp do opieki zdrowotnej i ochrony socjalnej, edukacji i szkoleń, rynku pracy, środowiska zabudowanego i transportu, towarów i usług, informacji i komunikacji oraz uczestnictwa w życiu politycznym, publicznym i kulturalnym;
152. wzywa wszystkie państwa członkowskie do ratyfikowania Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych i podpisania protokołu fakultatywnego;
153. zwraca uwagę, że dzięki procedurze składania petycji Komisja Petycji odgrywa rolę ochronną (obok Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich powoływanego w celu ochrony obywateli w razie niewłaściwego administrowania), w kontekście unijnych ram dotyczących Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, co umożliwia składającym petycje wnoszenie skarg w związku z naruszeniami praw przez organy europejskie, krajowe i lokalne; podkreśla, że wpływające do komisji petycje wskazują na potrzebę przyjęcia skutecznego, horyzontalnego, niedyskryminującego i opartego na prawach człowieka podejścia do polityki wobec osób niepełnosprawnych; podkreśla rolę Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej we wzmacnianiu praw podstawowych osób niepełnosprawnych w UE oraz we wspieraniu wdrażania Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych przez UE;
154. podkreśla, że większość petycji składanych przez obywateli europejskich dotyczy trudności związanych z procedurami składania wniosków, uznawania świadczeń i opóźnionych wypłat rent z tytułu niezdolności do pracy przez organy administracji; podkreśla, że zgodnie z art. 28 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych dotyczącym odpowiednich warunków życia i ochrony socjalnej przy wdrażaniu europejskiej strategii w sprawie niepełnosprawności i jej obszaru działania dotyczącego ochrony socjalnej należy uwzględniać w szczególności ww. kwestie;

o

o o

155. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.